

A Tengerszem-csúcs (2508 m.) egy megmászása.

1879-ben én, Siegmeth Károly úr S.-A.-Ujhelyről és három budapesti barátunk a Baradla, a Sztraczenai-völgy és a dobsinai Jég-barlang látogatása után jún. 30-kán a Husz-féle parkba érkezünk, hol meg is hálunk. Másnap reggel szép időben vasúton Lucsivnára mentünk és onnan kocsin Stólára, hol a tanító minket előleges megrendelés következtében kitűnő ebédrel s a Tengerszem-csúcs tervezett megmászásához szükséges élelemmel ellátott s kalauzok és hordárokról is gondoskodott. Délutáni 3 órakor útra kelvén jó kedvben haladtunk az napi célunk, a Poprádi-tó felé. A szép fenyves azonban, melyen utunk keresztül vitt, és a pompás idő a félreeső Csorbai-tó látogatására serkentett, mi mintegy ízeletűnek tetszett a természet részéről még nyújtandó élvezetekre. Félórai pihenő után tovább gyalogoltunk éjjeli tanyánk, a Poprádi-tó melletti menedékház felé. Útközben, fájdalom, Aeolus számtalan ködgomolylyal kelt egybe, mire ezek gyermekei, az esős felhők, elkezdtek sírni, s mi a helyett, hogy a felséges körlátásban gyönyörködhattunk volna, a Majláth-gunyhó négy fala közzé, de tető alá szorultunk.

Másnap reggeli 5 órakor elhagytuk a Poprádi-tavat, mélyen sajnálva, hogy sokat ígérő környezetét a rossz idő miatt csak félig élvezhattuk. A Tátra épen azon helyén, hol a közvetlen közelből a hatalmas sziklatömegek gazdag alakzatai a változó színjátékkal, valamint a tavat környező vegetatio színeinek üdesége a verőfényben minden bizonyynyal leírhatatlan szép látványt nyújtanak, — épen itt nem engedte az irígy sors, hogy abban zavar-talanul gyönyörködjünk.

Most a nagyszerű Menguszfalvi-völgyben felfelé haladtunk, a Békás-tavakból alázuhanó hegyipatak mentén a hatalmas kőromokkal és törmelékkel fedett lejtőnek felső végére; kis pihenő után a nevezett tavakat jobbról megkerülve az éjszaki lejtőre értünk fel. Minthogy a körülünk emelkedő csúcsok valamennyien teljesen ködbe borultak volt, társaim jobbnak vélték, a fel-met folytatásával itt felhagyni, kipihenni magukat és visszatérni.

Letelepülve egy magaslaton, lábunk alatt a Békás-tavak komor nyugalmukban, jobbra a részben ködbe borúlt Bástyá festői csúcsai, balra a Tátra-csúcs hasgatott nyúlványai, előttünk a nagy rommező: a természet ezen elhagyatottságában, a hol annak hatalmas ereje nem az alkotásban, hanem a rombolásban nyilvánul, szokatlan nyomasztó érzület lepett meg minket, bizonyos neme a borzadálynak, s ezzel is róvtuk le az anyatermészetnek az őt megillető adónkat.

Társaim, kik ilyen vagy hasonló gondolatoknak és érzelmeknek engedték át magukat, engemet, valamint kalauzomat a beállott köd miatt a további felhágástól visszatartani akartak, de én felhasználva egyikét azon pillanatoknak, melyekben az ember, teljesen megfeledkezvén önmagáról, elvész a természet nagyszerűségének és titkainak merő csudálkozásában és mélyre ható megsemmisülésében, ellopódtam s egymagam folytattam a felmászást, erősen bízván abban, hogy a szerencse rendszerint nem szokott elpártolni a bátor embertől.

Eleinte jól is ment. Halványan visszaemlékezvén egy R. tanártól nyert vázlatra és a Tátratérkép segítségével a jobboldali meredek lejtőnek tartottam egészen a nagy hómező alatt lévő vízmederig, mely mellett tovább felkapaszkodtam. Itt kissé eltévedtem ugyan, t. i. nagyon balra jutván a megmászhatatlan sziklagerinczekről körülvelt kis hómezőre, de visszatértem s végig másztam a nagyobb, közvetlen a Tengersizem csúcs alatt elterülő hómezőn.

Egyórai kapaszkodás után ennek felső végén pihenőt tartottam s tájékozódni iparkodtam, midőn mélyen lent a völgyből Rusznyák, a Stolaról való kalauznak, mindinkább közeledő hangját hallottam, kit a hátramaradt urak biztonsági tekintetekből utánam küldöttek. Ő kérve kért, hogy térjek vissza, — de ahhoz semminemű kedvet nem éreztem. Oly közel a csúcshoz, ezt el is akartam érni, még azon esetre is, hogy kilátásom nem lesz.

Nolens volens elvégre belenyugodott kalauzom is, mire a csúcshoz romokkal telt éjszaknyugati lejtőjén, melyen az út viszonylag semmi nagyobb nehézségekkel nem járt, felhágunk s $3\frac{3}{4}$ óra múlva sűrű ködben a csúcsra értünk. Épen 11 óra volt akkor.

S íme! 15 percz múlva, midőn minden kilátásról már teljesen lemondtam volt, az éjszakai szél elkergette a közel 800 mnyi mélységben lábunk alatt húzódó s a Tengersizemet és Halastavat magába záró bájos Bialka-völgyet elfedő ködtömegeket, s eleinte 5, kissé vártatva ismét 3 perczig oly elragadó szépségű kilátást nyújtott nekem lefelé, hogy telve csudálattal és örömmel nem bírtam magammal, hiába keresvén szavakat, az engem meghalant érzelmeknek méltó kifejezést adandó.

Nem is kísértem meg ezen benyomások leírását, csak azt mondhatom lelkem mélyéből: Ily darab föld nem egyhamar található ezen a világon, és a ki innen valaha élvezte a kilátást, ez örvend azon és hallgat visszaemlékezvén arra! — A különben mozgékony nyelvünk ez egyszer mehtagadja a szolgálatot.

A véghetetlen szép kilátás következtében egészen neki lelkesültem, s ily hangulatban kezdődött a lemenetel, melyet tovább halasztani már nem mertem azon okból, mert a Békás-tavaknál váró társaim, valamint a felhőkké megsűrűsödött köd sietségre intettek. A leereszkedés a Tengerszem-csúcs baloldali görelyhánján történt, melyet dr. Berzeviczy 1878-ban Évkönyvünkben leírt volt.

Háromnegyed óra múlva leértünk a Békás-tavak melletti nyugvóhelyhez, melyet azonban útitársaim már elhagytak, de szerencsémre az élelmet el nem vitték volt.

A jogait követelő gyomrot röviden kielégítvén folytattuk utunkat lefelé; a hosszú távolmaradásom miatt kissé haragra lobbant társaimat már az említett tavak alatti vízesésnél utólértük és most a közben kiderült időben majdnem megszakítás nélkül elballagtunk Stólára, hová körülbelől 7 óra tájban értünk.

Gazdag estebéd és néhány palaczk tokaji a legkedélyesebb hangulatba ejtett, minek csak az alvás után mélyen érzett szükség vetett véget.

Lonszky A.